

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**НАУКА, ОСВІТА ТА СУСПІЛЬСТВО:
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

**SCIENCE, EDUCATION AND SOCIETY:
CURRENT PROBLEMS OF THEORY AND PRACTICE**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**10 грудня 2022 р.
December 10, 2022**

**м. Житомир, Україна
Zhytomyr, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**НАУКА, ОСВІТА ТА СУСПІЛЬСТВО:
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

**SCIENCE, EDUCATION AND SOCIETY: CURRENT
PROBLEMS OF THEORY AND PRACTICE**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**10 грудня 2022 р.
December 10, 2022**

**м. Житомир, Україна
Zhytomyr, Ukraine**

УДК 33
ББК 65

Наука, освіта та суспільство: актуальні проблеми теорії та практики: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Житомир, 10 грудня 2022 р.). Житомир: ЦФЕНД, 2022. 59 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Наука, освіта та суспільство: актуальні проблеми теорії та практики» з:

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Державний експертний центр МОЗ України

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Запорізький національний університет

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Комунальний заклад загальної середньої освіти «Луцький ліцей № 5 Луцької міської ради»

Комунальний заклад загальної середньої освіти «Луцького ліцею № 15 Луцької міської ради»

Ліцей № 100 «Поділ» м. Київ

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Український державний університет імені М. П. Драгоманова

Хмельницький національний університет

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань науки, освіти та суспільства.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: педагогічних наук; філологічних наук; економічних наук; фармацевтичних наук; біологічних наук; технічних наук; фізико-математичних наук; військових наук.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

**ЦЕНТР
ФІНАНСОВО-
ЕКОНОМІЧНИХ
НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

© Автори тез, 2022

© Центр фінансово-економічних наукових досліджень, 2022

Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>

ЗМІСТ
CONTENTS

СЕКЦІЯ 1. ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ	
SECTION 1. PEDAGOGICAL SCIENCES	7
 <i>Банзерук Д. В., Буднік С. В.</i>	
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ ...	7
 <i>Головацька Ю. Б.</i>	
СУЧАСНІ ЦИФРОВІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ	9
 <i>Zagura F. I.</i>	
THE PRINCIPLE OF OPENNESS IN THE PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF PHYSICAL TRAINING UNIVERSITY TEACHERS	13
 <i>Москалюк Н. В., Полянська Х. Ф., Жизномірська Н. О.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПІГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН	15
 <i>Севастьянова М. С.</i>	
РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ	18
 <i>Швець Т. І.</i>	
РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ В ІНТЕГРОВАНОМУ КУРСІ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»	20

2. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти під керівництвом О.Я. Савченко [Чинна від 2018.22.02] Київ: Колегія МОН України, 2018. 57 с.

3. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text> (дата звернення: 08.12.2022).

УДК 372.881

Головацька Ю. Б.

к. пед. наук,

доцент кафедри теорії і практики перекладу
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка

СУЧАСНІ ЦИФРОВІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Стрімке впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у різні сфери життєдіяльності суспільства зумовлює серйозний виклик концептуальним підходам перспективного розвитку освіти. Одним із пріоритетних напрямків сучасної освітньої парадигми є цифровізація, яка дає змогу підвищити освітній, розвиваючий, пізнавальний та виховний потенціал різних дисциплін у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців, зокрема й перекладачів [1, с. 4].

В освіті цифровізація, насамперед, концентрується на підтримці сучасної тенденції освіти – безперервності навчання (від англ. *lifelong-learning* – «навчання в протязі життя»), а також створює умови для індивідуалізації освітньої траєкторії на основі інноваційних технологій [3]. Єдиного трактування цього поняття не існує. Науковці розглядають цифровізацію як спосіб маніпуляції даними за допомогою цифрових пристроїв; комп'ютеризацію систем і різноманітних видів діяльності з метою їхнього удосконалення та забезпечення доступності [4]; застосування цифрових технологій, зокрема мережі Інтернет, електронної пошти, відеоконунікації тощо. Таким чином, ключовими технологіями цифровізації є Інтернет та мобільні комунікації, які дають змогу організувати онлайн-діалог між різними учасниками освітнього процесу.

У підготовці майбутніх перекладачів цифрові освітні технології застосовуються з метою інтенсифікації процесу вивчення іноземних мов, підвищення інформативності, інтерактивності та ефективності навчання [2].

У лінгводидактиці термін Computer Assisted Language Instruction (CALI) та пізніше Computer-Assisted Language Learning (CALL) (комп'ютерне навчання іноземним мовам», «комп'ютерна лінгводидактика») з'явився з початком активного впровадження комп'ютера у навчання іноземних мов [2, с. 41]. Однак це поняття не охоплює повністю арсенал сучасних технологій. З появою інтерактивних веб-сайтів та мобільних додатків у сфері освіти стали використовуватися терміни Electronic Learning (e-learning), Mobile Learning (m-learning). Тому нині термін Technology-Assisted Foreign Language Learning (TAFL) вважається найприйнятнішим та таким, що найточніше відображає використання широкого спектру інформаційно-комунікаційних у практиці іншомовної освіти та підготовки майбутніх перекладачів.

Інноваційні цифрові технології надають доступ до іншомовних джерел інформації та різних варіантів мови, а також до різноманітня освітнього контенту, дають змогу створити віртуальне автентичне мовне середовище, можливість міжособистісної взаємодії студентів та спілкування з викладачем в мережі Інтернет, створюють сприятливі умови для самоосвіти та підвищення рівня володіння іноземною мовою [3, с. 160].

Сучасні цифрові технології значною мірою сприяють інтенсифікації процесу підготовки майбутніх перекладачів завдяки різним мультимедійним та інтерактивним автентичним ресурсам, які активізують темп роботи у процесі тренування різних видів мовної діяльності. На основі цього підвищуються пізнавальна активність та мотивація, формуються лінгвістичні та комунікативні навички студентів.

Цифрові освітні програми володіють низкою переваг перед традиційними методами навчання будучи, передусім, засобами прямої аудіовізуальної інтерактивної взаємодії. Їхнє застосування поряд із традиційними методами навчання дає змогу тренувати в майбутніх перекладачів різні види мовної діяльності, сприяє усвідомленню природи мовних явищ, формуванню лінгвістичних здібностей, створенню комунікативних ситуацій, автоматизації мовних та мовленнєвих навичок. Тобто цифрові освітні технології дають змогу по-новому реалізовувати методи, що активізують творчу активність студентів. За допомогою цифрових освітніх технологій майбутні перекладачі мають змогу брати участь у віртуальних дискусіях на різних освітніх сайтах та тематичних форумах, виконувати командні творчі проєкти спільно зі студентами з різних закладів освіти. Таким чином, використання сучасних цифрових освітніх технологій в освітньому процесі доцільно розглядати як одну з активних форм індивідуалізації навчання.

Серед інтерактивних цифрових ресурсів навчання іноземних мов особливої уваги заслуговує LearningApps.org, що передбачає застосування навчальних інтерактивних модулів для використання в освітньому процесі. Викладачам пропонуються спеціальні шаблони для створення вправ з власним мовним контентом (зокрема аудіо- та відеофайли) та їхня інтеграції до сценарію навчання мовних, умовно-мовленнєвих та мовленнєвих вмінь. Цей інтерактивний додаток містить завдання різного рівня складності для будь-якого рівня володіння іноземною мовою.

Найбільшою популярністю у підготовці майбутніх перекладачів користуються такі програми: Lingualeo, Duolingo, LingQ, FluentU, Rosetta Stone. Вони передбачають вивчення іноземних мов шляхом занурення. На початковому етапі визначається рівень володіння мовою, курс розробляється з урахуванням рівня. Перевагами програм є вивчення мови в соціокультурному контексті на основі автентичних матеріалів в аудіо- та відеоформаті, а також можливість онлайн спілкування з носіями мови з усього світу.

Значним потенціалом в підготовці майбутніх перекладачів володіють й мобільні додатки та різноманітні програми. Наприклад, Sounds Right (British Council), а також додаток Sounds: Pronunciation App (Macmillan Education), які охоплюють інтерактивні фонетичні таблиці для британського та американського варіантів англійської мови, вправи, ігрові завдання, тести. З погляду розвитку умінь сприйняття і розуміння мови на слух надзвичайно цінними є додатки BBC, у процесі використання яких надається доступ до автентичних аудіо-, відео- та текстових матеріалів, наприклад, Learning English for BBC, 6 Minute British English. Ці програми доцільно використовувати і для розвитку інших лінгвістичних та лінгвокультурних компетентностей, оскільки мають спеціалізовані секції для вивчення лексики, граматики, розвитку комунікативних навичок і вміння говоріння.

Безкоштовні програми, розроблені в межах навчальних програм Британської Ради – Learn English Audio & Video, Learn English Great Videos, Learn English Elementary Podcasts – містять кращі подкасти та відеоматеріали, призначені для вивчення англійської мови. Програми мають низку додаткових функціональних можливостей, серед яких інтерактивні тексти аудіозаписів, інтерактивні глосарії ключових слів, вправи на розуміння кожної частини інформаційного матеріалу.

Ще одна програма Британської ради – Johnny Grammar's Word Challenge – це вікторина, яка дає змогу перевірити не лише загальний

рівень володіння граматиною, а також правопису та лексики, що вживається у побутовій англійській мові. Тести поділені на категорії (Words, Grammar, Spelling) у межах трьох рівнів складності.

Однак, незважаючи на значні переваги цифрових засобів навчання, вони не здатні повністю замінити викладача, а лише створюють умови у творчій формі реалізувати деякі аспекти іншомовної діяльності на практичних та позааудиторних заняттях, а також індивідуалізувати освітній процес.

Найперспективнішим напрямом підготовки майбутніх перекладачів у вищій школі є технологія «змішаного навчання» (blended learning), яка передбачає поєднання різних засобів у системі електронного навчання (e-learning) [4] та найефективніших аспектів аудиторних занять та дистанційного навчання. Змішане навчання передбачає комбінацію загальноприйнятого викладання та онлайн-навчання, водночас спілкування викладача та студентів є обов'язковою умовою. Роль викладача у такому навчанні змінюється, оскільки він стає координатором освітнього процесу, який організує і консультує студентів.

Таким чином, поєднання традиційних та інноваційних цифрових технологій в підготовці майбутніх перекладачів сприяє підвищенню мотивації та пізнавальної активності студентів, розвитку їхніх творчих здібностей та вмінь орієнтуватися в сучасному іншомовному інформаційному просторі, здобутті досвіду міжкультурної комунікації. Сучасні цифрові технології, що використовуються в практиці викладання іноземних мов, також індивідуалізують процес навчання, створюють умови для самоосвіти та безперервного саморозвитку.

Список літератури:

1. Гуралюк А. Г. Цифровізація як умова розвитку системи освіти. *Тенденція розвитку вищої освіти. Серія: Педагогічні науки*. 2021. Вип.13 (169). С. 3–8.
2. Корінська О. О. Підготовка майбутніх перекладачів в умовах цифровізації. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2022. Вип. 1 (349). Ч.1. С. 39–47.
3. Ольховська А. С. Дистанційне навчання майбутніх перекладачів: засоби та досвід упровадження. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. 2020. Вип. 91. С. 156–164.
4. Писанко М. Л., Мартиненко О. Є. Moodle як засіб дистанційного навчання майбутніх перекладачів аудіювання англійською мовою. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Вип. 75 (1). С. 237–252.